

هفتم فوریه 2013

نتایج تحقیقات چند ماهه کشور بلغارستان پیرامون انفجار تروریستی و کشتن گردشگران اسرائیلی در منطقه «بورگاس» در بلغارستان، ثابت کرد که حزب الله در برنامه ریزی و اجرای آن دخالت داشته است. انتشار این گزارش می تواند تصمیم گیری اتحادیه اروپا را برای قرار دادن نام حزب الله در فهرست تروریستی اتحادیه اروپا شتاب بخشد، بویژه آن که آمریکا نیز از این اقدام حمایت می کند.

اتوبوس منفجر شده گردشگران اسرائیلی در فرودگاه بورگاس در کشور بلغارستان در ژوئیه 2012
(عکس: از سخنگوی نهادهای وابسته به پزشکی قانونی، نوزدهم ژوئیه 2012)

رئوس گزارش

1. در پنجم فوریه 2013، حدود هفت ماه پس از تعرض تروریستی در بورگاس، وزارت کشور بلغارستان گزارش مشروحي را پیرامون نتایج تحقیقات خود در این باره منتشر ساخت. به گفته مقامات بلغارستان، نتایج تحقیق آشکارا نشان می دهند که «شاخه نظامی حزب الله»¹ در برنامه ریزی و اجرای این تعرض دخالت داشته است. وزیر کشور بلغارستان که گزارش را به اعضای شورای امنیت ملی کشورش ارائه می داد، گفت: بلغارستان اطلاعات موثق و متقنی در اختیار دارد که نشان می دهد دستکم دو نفر از سه تن عاملان تعرض تروریستی در بورگاس عضو شاخه نظامی حزب الله بودند («صوفیه»، آژانس خبرگزاری بلغارستان ششم فوریه 2013). در گزارش رسمی کشور

¹ - واژه هایی که در این گزارش رسمی از سوی کشور بلغارستان استفاده شده است، ویژه کشورهای اروپایی است که آنها میان «شاخه نظامی حزب الله» که به تعرض های تروریستی دست می زند با شاخه سیاسی حزب الله در پارلمان و شریک دولت لبنان تفاوت قابل می شوند. ولی به باور ما، نباید بین شاخه نظامی و شاخه سیاسی حزب الله تفاوت قابل شد چرا که هر دو به هم وابسته هستند. سران حزب الله نیز خود قائل شدن فرق بین شاخه های نظامی و سیاسی این سازمان را انکار می کنند.

بلغارستان به نام جمهوری اسلامی ایران که در پشت تعرض های تروریستی علیه اسرائیل با شرکت حزب الله در سراسر جهان قرار دارد، اشاره ای نشده است.

2. به موجب گزارش انتشار یافته از سوی بلغارستان، در اجرای تعرض تروریستی که در آن پنج شهروند اسرائیلی و راننده بلغاری اتوبوس آنها کشته شدند سه تروریست شرکت داشتند که یکی از آنها در جریان انفجار کشته شد و دو نفر باقی مانده گذرنامه های اصل استرالیا و کانادا را داشتند. دولت بلغارستان از ذکر نام این دو نفر و محل اقامت کنونی آنها خودداری کرده ولی از منابع امنیتی بلغارستان خواسته است که به این کشور در پیدا کردن یکی از متهمان یاری دهند. به گفته مقامات کشور بلغارستان، سه فرد تروریست از بیروت (که مدتی در آن اقامت داشتند و به ورشو رفتند و از آنجا با قطار وارد بلغارستان شدند) صورت گرفت. به گفته مقامات بلغارستان، مبداء هویت های ساختگی و گواهی نامه های جعلی آمریکایی که در محل انفجار یافت شد، لبنان بوده است. به موجب نتایج این گزارش، تروریست ها قصد داشتند که اتوبوس حامل گردشگران اسرائیلی را در شش تا هفت کیلومتری فرودگاه و در راه رسیدن به هتل با بهره گیری از بمبی که از راه دور به کار انداخته می شود، منفجر کنند ولی به دلیلی نامعلوم و شاید («نقص فنی کاری») بمب در پارکینگ فرودگاه منفجر گردید که در آن، یکی از سه تروریست نیز به هلاکت رسید (نیویورک تایمز، ششم فوریه 2013).

3. رییس پلیس اروپایی («یوروپل») واینرایت نیز همان روز در یک نشست خبری گفت که به باور او و «یوروپل»، این نتیجه گیری بلغارستان که شاخه نظامی حزب الله در انفجار دخالت داشته است، یک امر بدیهی و مبتنی بر شواهد واقعی است. وی افزود: نتایج جرم شناسی در محل، اطلاعات به دست آمده و طرز کار سابقه دار نشان می دهد که حزب الله در انفجار دخالت داشته است. در همین حال، رییس «یوروپل» تأکید کرد که در تحقیقات انجام شده، دلیلی بر دخالت حکومت اسلامی ایران و یا سازمان های وابسته به القاعده در این انفجار وجود نداشته است (گزارش خبرگزاری «نوستی»، ششم فوریه 2013).

واکنش ها نسبت به گزارش کشور بلغارستان علیه حزب الله

ایالات متحده

4. جان کری، وزیر خارجه جدید ایالات متحده ضمن انتشار بیانیه ای اعلام کرد نتایج تحقیق به عمل آمده، کاملاً مسئولیت سازمان حزب الله را در تعرض تروریستی صورت گرفته در کشور بورگاس ثابت می کند. به گفته کری، ایالات متحده با جدیت می کوشد که فعالیت های تروریستی حزب الله را در سطح جهان محدود کند. وی افزود: ایالات متحده آماده است برای محاکمه مسئولان به بلغارستان کمک کند، و نیز گفت: باید به حزب الله پیام روشنی داد که دیگر نمی تواند بدون مجازات به ترور دست بزند. جان کری مجدانه از جامعه بین المللی و به ویژه کشورهای اروپایی خواست برای سرکوب حزب الله به اقدام فوری دست بزنند (وبسایت «وزارت خارجه ایالات متحده»، پنجم فوریه 2013).

5. جان برنان، دستیار پرزیدنت اوباما در امور امنیتی و مبارزه با ترور که قرار است بزودی به ریاست سی.آی.ای منصوب شود، تکمیل کار تحقیق را به بلغارستان تبریک گفت و آن را گزارشی «حرفه ای و کامل» دانست. به گفته جان برنان، تحقیقات، طبیعت و ماهیت تروریستی حزب الله را بار دیگر افشا کرد، و افزود: ایالات متحده برای آنکه

آمران و عاملان انفجار محاکمه شوند یاری لازم را در اختیار بلغارستان قرار خواهد داد (وبسایت کاخ سفید، پنجم فوریه 2013).

واکنش اروپا به گزارش

6. مایکل مان، سخنگوی کاترین اشتون، وزیر خارجه اتحادیه اروپا، گفت که اتحادیه در مورد حزب الله چند اقدام را مورد بررسی قرار داده است. از جمله احتمال قرار دادن آن گروه در لیست سازمان های تروریستی و دیگری اقدامات حقوقی، سیاسی و دیپلماسی علیه آن است (وبسایت «شورای اتحادیه اروپا»، پنجم فوریه 2013).

7. ویلیام هیگ، وزیر خارجه بریتانیا، از دولت لبنان خواست در زمینه تحقیق به طور کامل به همکاری بپردازد و تأکید کرد که اتحادیه اروپا نیز باید قاطعانه نسبت به تعرض تروریستی انجام شده واکنش نشان بدهد (وبسایت «وزارت خارجه بریتانیا»، پنجم فوریه 2013).

واکنش حزب الله

8. سخنگویان و مقامات حزب الله گفتند که این سازمان مایل نیست نسبت به اتهامات وارده از سوی بلغارستان واکنش نشان دهد، ولی گفته شد که حسن نصرالله دبیرکل حزب الله قرار است در مراسمی که سازمان در روز شانزدهم فوریه در سالگرد مرگ «شیخ راغب الحرب» و «عباس موسوی» (رهبران پیشین کشته شده حزب الله) برگزار کند، واکنش لازم را نشان خواهد داد. شیخ نعیم قاسم معاون دبیرکل حزب الله نیز بدون آنکه صریحاً به نتایج تحقیق اشاره ای کند گفت: اسرائیل پس از شکست نظامی از حزب الله، اکنون می کوشد دنیا را از این سازمان بترساند. وی تأکید کرد که اتهامات وارده، بر حزب الله هیچ تأثیری نخواهد گذاشت و آن سازمان را از اولویت هایی که دارد و در رأس آنها «مبارزه با اشغالگری»، باز نخواهد داشت (روزنامه لبنانی «النهار»، ششم فوریه 2013).

واکنش دولت لبنان

9. نجیف میقاتی، نخست وزیر لبنان، گفت که کشورش آماده همکاری با بلغارستان برای روشن کردن دلایلی است که منجر به انجام این انفجار گردیده است. رییس جمهوری لبنان، میشل سلیمان نیز گفت موافقت شده است که تحقیقات و بررسی در مورد این موضوع، در پی وصول اسناد و شواهد مربوط از سوی دادستان کل بلغارستان، پایان پیدا کند (خبرگزاری لبنان، پنجم فوریه 2013).

10. دبیرخانه جناح 14 مارس (گروه مخالفان حزب الله به رهبری سعد حریری)، در مورد گزارش بلغارستان و امکان قرار گرفتن نام حزب الله در فهرست سازمان های تروریستی اتحادیه اروپا که ممکن است به منافع لبنان زیان وارد سازد، به بررسی پرداخت و در بیانیه ای که انتشار داد تأکید نمود ملت لبنان حاضر نیست گروهان حزب الله باشد و منافع این کشور در رویارویی با جهان قرار گیرد (وبسایت لبنانی «النشره»، ششم فوریه 2013).

موضوع قرار دادن حزب الله در فهرست سازمان های ترور از سوی اروپا

1. علیرغم تعرضات تروریستی زیادی که حزب الله در خاک اروپا انجام داده است، اتحادیه اروپا تا کنون از قرار دادن نام آن سازمان در فهرست سازمان های تروریستی خودداری کرده است، گرچه بریتانیا و هلند در کشورهای خود حزب الله را غیرقانونی دانسته اند. دلیل این که اتحادیه اروپا تا کنون نام حزب الله را در فهرست سازمان های تروریستی قرار نداده است، به ویژه جنبه سیاسی موضوع است که فرانسه به ویژه از آن طرفداری می کند.

الف- اروپا از آن بیم دارد که اگر از حزب الله به عنوان سازمان تروریستی نام برده شود، نفوذ آنها و روابطشان با لبنان آسیب ببیند.

ب- دلیل دیگر که آشکارا از آن ذکری نشده است، به باور ما، بیم اروپا از وارد آمدن آسیب به نیروهای «یونیفیل» (سپاه صلح سازمان ملل مستقر در لبنان) و اهداف دیگر غربی (هدف های اروپایی) در لبنان است (چه بسا که اروپا اقدامات تروریستی ایران و حزب الله را در کشورهای اروپایی در دهه هشتاد میلادی به یاد دارد).

پ- دلیل دیگر که نمی توان حزب الله را یک سازمان تروریستی دانست این است که در کنار شاخه نظامی آن، شاخه سیاسی قرار دارد که در دولت لبنان سهم است (و همچنین بخشی از پارلمان لبنان است).

2. به دلیل دخالت فعال حزب الله در دادن کمک نظامی به حکومت بشار اسد در سوریه و بیم از سرایت بحران سوریه به لبنان، اتحادیه اروپا بررسی های جدیدی را در ماههای اخیر در مورد قرار دادن نام حزب الله در فهرست تروریستی آغاز کرده و دیدگاه جهان نسبت به آن گروه قاطع تر شده است و ایالات متحده نیز از این رویه حمایت می کند.

3. در این رابطه باید به سخنرانی ماه اکتبر 2012 از سوی جان برنان، مشاور پرزیدنت اوباما در امور امنیت ملی² توجه کرد که در آن از اتحادیه اروپا خواست نام حزب الله را در فهرست سازمان های تروریستی قرار دهد. جان برنان که بزودی در مقام ریاست سی.آی.ای خدمت خواهد کرد، همچنین یادآور شد که حزب الله مهم ترین معضل امنیتی مشترک ایالات متحده و اروپا است، و لذا، از اروپایی ها خواست که در این زمینه با سیاست ایالات متحده همگام شوند. به گفته جان برنان، بریتانیا و هلند در این مسیر اقداماتی را انجام داده اند ولی اینها کافی نیست و او انتظار دارد که سایر اعضای اتحادیه اروپا نیز به اقدامی مشابه علیه حزب الله دست بزنند. جان برنان از جامعه بین المللی خواست که نسبت به فعالیت های جنایتکارانه و تروریستی حزب الله هوشیاری بیشتری نشان دهد تا مانع از تکرار این نوع برنامه های خرابکاری شود، و به قول آقای برنان، «این نوع فعالیت های (حزب الله) را مختل کند» ("disrupting those activities"). مشاور امنیت ملی آمریکا همچنین افزود که خودداری اتحادیه اروپا از دست زدن به اقدامات لازم علیه حزب الله، کار دفاع از شهروندان آمریکایی را سخت می کند و در چند مورد حتی مانع از محاکمه شماری از متهمین به انجام فعالیت های تروریستی شده است («واشینگتن پست»، بیست و ششم اکتبر 2012).

² رییس مبارزه با تروریسم در کاخ سفید

4. امکان دارد نتایج اعلام شده از سوی کشور بلغارستان در مورد دخالت صریح حزب الله در رویداد تروریستی ژوئیه 2012 در شهر بیلاقی بورگاس و کشتن شهروندان اسرائیلی، موجب شود که نام حزب الله در فهرست تروریستی اتحادیه اروپا گنجانیده شود و اروپا به بررسی در این زمینه شتاب بخشد. در این زمینه باید سخنان وزیر خارجه قبرس را که رییس نوبتی اتحادیه اروپا است، یادآور شد که بلافاصله در پی ترور انفجاری در بورگاس گفت: «در صورتی که شواهد متقنی در مورد دخالت حزب الله در اعمال تروریستی ارائه شود، این احتمال هست که اتحادیه اروپا تغییر رویه بدهد و حزب الله را در فهرست تروریستی بگذارد» (نوشته «الداد بک» در خبرگزاری فرانسه AFP بیست و چهارم ژوئیه 2012؛ برلین، «بديعوت آخرونوت»، بیست و پنجم ژوئیه 2012).

5. برای آگاهی از جزئیات مربوط به قرار دادن نام حزب الله در فهرست سازمان های تروریستی اروپا به گزارش مرکز اطلاعاتی در سیزدهم دسامبر 2013: با عنوان «چهره حزب الله به عنوان یک سازمان تروریستی» مراجعه شود (این گزارش تنها به زبان های عبری و انگلیسی در وبسایت مرکز مطالعاتی ما موجود است).